

Тимур Расулов

Важливість надії у стражданнях

Київ — 2014

УДК 252.6
ББК 86.37(4Укр)

Р240 Расулов, Тимур. Важливість надії у стражданнях. —
К. : Help for Heart, 2014. — 28 с.

Надія — це чудове, дивовижне слово і концепція. У житті кожного з нас є певні надії та мрії. Кожен день ми починаємо з надії, навіть не замислюючись над цим.

УДК 252.6
ББК 86.37(4Укр)

*Усім учасникам Майдану,
хто переживає скорботу
і біль втрати, присвячується...*

Будь-які випробування легше подолати, якщо існує впевненість у майбутньому полегшенні, інакше говорячи, якщо є надія. Надія — це чудове, дивовижне слово і концепція. У житті кожного з нас є певні надії та мрії. Кожен день ми починаємо з надії, навіть не замислюючись над цим. Ми завжди очікуємо на щось хороше, радісне, приємне: якусь зустріч, вихідні, нове придбання, спортивне змагання, гостину, пікнік, подорож тощо. Ми завжди споглядаємо у майбутнє з надією.

Коли людина думає про проблеми, що мучать її у теперішньому, вона **завжди** сподівається звільнитись від них у майбутньому. Саме це надає їй силу продовжувати жити. Ми так улаштовані: надія мотивує нас до життя. Ми сподіваємось на щось краще, навіть коли немає ніякої визначеності. Ми сподіваємося на краще, навіть коли попереду не лише немає ніякої визначеності, а коли все зовсім кепсько. Надія — це, по суті, очікування, що погане скінчиться.

Чи бувають на землі безнадійні ситуації? Ні! Можливо той, хто наважується на самогубство, потрапляє у безнадійну ситуацію? Чи відомо вам, що навіть та людина, яка вирішує здійснити самогубство, не позбавлена надії? Позбавляючи себе життя, вона *очікує* на полегшення своїх страждань, а отже йде на смерть у *надії*. Для такої людини бажання піти з життя виглядає як порятунок від чогось гіршого за смерть. Смерть, в уявленні бідного безумця, сприймається за визволення.

Тому, з точки зору логіки, навіть самовбивця, у дійсності, не перебуває у безнадійній ситуації. У нього є хоча б якийсь вихід.

Таким чином, ми, живі, не маємо поняття, що означає відсутність самої концепції надії у нашому житті. Ми ніколи не перебували у дійсно безнадійній ситуації, з якої не було би виходу навіть через смерть.

На землі немає безнадійних ситуацій. Але існує місце, де відсутнє поняття надії, як такої. Це місце — **пекло!**

«Полиште сподівання всі, хто сюди входить...» — справедливо зазначив поет епохи Середньовіччя Данте Аліґ'єрі, говорячи про пекло.

Він влучно підмітив найстрашнішу характеристику пекла — вічність. Воістину жахливим пекло робить не нестерпність страждань, а їх нескінченність. Можна подолати будь-які страждання, коли знаєш, що вони тимчасові. Але ж наскільки страшнішим є покарання, яке триває вічно!

Як наслідок, пекло — це місце, де надія відсутня.

Перший ворог людини, яка страждає — відчай

Саме біблійна надія допомагає знищити цього ворога. У зв'язку з цим, корисно спитати людину у відчай: «Чи ти вже знаходишся в пеклі?». Корисно порозміркувати з нею про пекло хоча б тому, що всі люди мають схильність порівнювати себе з тими, хто почувається краще, на долю яких не випало те, що випало їм. З погляду пекла, земні проблеми виглядають *жалюгідними*. При такому підході відчай стає неможливим. Тому відчай — це реакція, яка не відповідає дійсності. Це як волати: «Я тону-у-у!», — коли знаходишся по коліна у воді. «Хто знаходиться поміж живих, той має надію, бо краще собаці живому, ніж левові мертвому!» (див. Екклезіаст 9:4). Отже, відчай — це наслідок спотвореного погляду на реальність. Це емоційний стан, який віддзеркалює нашу помилкову оцінку ситуації.

Корисним буде нагадати (можливо, для когось це буде відкриттям), що наш емоційний стан безпосередньо залежить від того, про що ми думаємо. Наприклад, якщо ви зараз вирішите довго згадувати якусь свою давню образу в подробицях, то через десять хвилин ви почнете себе почувати доволі паскудно. Чому так стається? Тому що наші емоції так влаштовані, що вони слідуєть за думками, як хвіст за собакою. Якщо думаєте про хороше, то почуваєтесь добре. Думаєте про погане — почуваєтесь погано. Емоції покликані реагувати на те, що відбувається у вашому розумі.

Ще приклад: сльози біля телевізійного екрану, коли ми розчулені чийось героїчним вчинком у кіно або якоюсь трагедією. Справа в тім, що ви починаєте співпере-

живати в думках ще до того, як почнете співпереживати емоціями. Ваші емоції — це *відповідь* на те, що у вашому розумі відбувся відгук на певну подію. Ви не віддавали собі наказу плакати. Ви просто попливли по хвилям сюжету своїми думками, дозволивши собі співпереживати. Все інше відбувається автоматично.

Так само працює механізм відчаю. Відчай — це результат того, що ви припиняєте собі проповідувати про те, якою є реальність, і починаєте себе слухати. Тобто, надаєте можливість *своїй старій людині* аналізувати реальність, і слухаєте її панічний стогін. Ви продовжуєте мислити, але ваші думки відштовхуються не від реальності, а від емоційного сприйняття ситуації, яке щодня стає все більш похмурим. Весь Всесвіт звужується до розмірів проблеми, і ви припиняєте бачити всю картину повністю. Ви бачите лише проблему, і більше нічого. Така ситуація, коли емоції зриваються з ланцюгу, схожа на паніку.

Ми приймаємо багато рішень у житті, знаходячись під впливом страху. Це не завжди погано. Наприклад, ми боїмося невинувато ризикувати життям. Але часто-густо ми можемо контролювати страх: боячись, ми здатні обмірковувати і приймати зважені рішення. Разом з тим ми використовуємо і інші принципи при прийнятті рішень.

Паніка — це неконтрольований страх. Паніка приходить, коли у людини зникають усі інші принципи, якими вона керувалась, і залишається лише моторошний жах. Відчай, як і безнадія, також витісняє всі інші почуття, і починає керувати нашим емоційним станом. У житті лишається багато інших великих і маленьких благословінь, яким необхідно радіти, але які уже ніхто не помічає.

Однак, щоб відчай став можливим, потрібно, щоб були прийняті певні рішення. Відчай — це наслідок **відмови** роздумувати по-біблійному і, як наслідок, рішення міркувати по-тілесному, по-плотському.

Чи можливо впасти у відчай, коли ви, йдучи по пустелі, бачите колодязь? Ні! Та навіть глибоко віруючі люди можуть на певний час забути про свою надію, і дозволити своїм почуттям керувати ними. Тобто вони умисне звертають свій погляд донизу і бачать лише пісок! Це така ситуація, коли вони припиняють собі проповідувати, але починають себе слухати. Цього не можна робити в жодному разі. У цьому сенсі відчай — це вибір.

Три приклади, як проповідувати істину самому собі.

У перших двох розділах Плачу Єремії описаний жах, справжнє страхіття, від якого холодне кров. Це розповідь з невеликими домішками — особистими переживаннями пророка. Але цей жах, в основному, не торкає Єремію особисто. А у третьому розділі ми вже бачимо цілковито його переживання, внутрішній жах. Там є його сприйняття Бога в такій ситуації: він бачить Творця, який ніби пускає у нього стріли. Читати важко. Там не видно доброго Бога. Жодного натяку! Це дуже важливо, бо бувають ситуації, в яких ви не побачите Божу доброту в обставинах і навколишніх подіях. Тобто ваші очі та вуха будуть свідчити вам про *недоброго* Бога. І що робити? Далі слухати їхні свідчення?! Потрібно робити те, що робив Єремія.

І ось неочікувано з 21-го вірша Єремія починає проповідувати собі:

Оце я нагадую серцеві своєму, тому то я маю надію...

Плач Єремії 3:21

Це відповідь тому самому серцю, яке зніяковіло, дивлячись на жахіття навкруги; тому самому серцю, яке божеволіло від цього фільму жахів наяву.

*Це милість Господня, що ми не погинули,
бо не покінчилось Його милосердя, нове воно
кожного ранку, велика бо вірність Твоя!*

Плач Єремії 3:22,23

Тут ми бачимо три надії: (1) очікування: «я заслуговую гіршого — смерті»; (2) відкриття: «я мусив померти, але ще живий»; (3) причина: «я все ще живу, завдяки Божому характеру». Нижче у тексті Єремія нагадує ті якості Бога, у яких він знаходить спокій: вірність, милосердя, добрість, можновладність і справедливість. У тому-то й річ, що їх не видно у цій м'ясорубці. Зовсім не видно, але він *проголошує їх вірою!*

Яким чином християнин відрізняється від нехристиянина у такому контексті? Нехристиянин може сповнитись надії, коли бачить полегшення попереду. Але йому легко впасти у відчай, якщо він довго йде шляхом, а полегшення немає. У кращому випадку він може *безпідставно* сподіватися, що йому пощастить, що за найближчим барханом виявиться колодязь, і продовжувати крокувати вперед.

Натомість християнин знає, що попереду колодязь, навіть коли його погляду відкриваються самі лише бархани і піски. Йому не обов'язково бачити, аби сподіватися і вірити (Послання до євреїв 11:1). Він живе надією. Йому достатньо обіцянки Господа, що наприкінці шляху його очікує слава, яким би важким не був сам шлях. Очами віри він завжди бачить колодязь і спочинок у кінці.

Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Котрий з великої Своєї милості віродив нас знову до живої надії через воскресіння Ісуса Христа з мертвих, для спадщини нетлінної, чистої та нев'янучої, захованої на небесах для вас, яких оберігає сила Божя через віру на спасіння, що готове з'явитися в останній час. Цьому радійте, навіть якщо тепер треба трохи посумувати від різних випробовувань...

1-ше Послання Петра 1:3–6

Думки про прийдешню славу повинні породжувати в нас радість. Але для цього необхідно цілеспрямовано, свідомо утримувати думки на цій славі.

Приклад апостола Павла (Послання до колосян 3:1–4):

Отож, коли ви воскресли з Христом, то шукайте того, що вгорі, де сидить Христос по Божій правиці.

Послання до колосян 3:1

Шукайте Божого Царства! Пошук царства не припиняється після увірування у Христа. Він тільки починається. Чи ви шукаєте чогось більш цінного для себе: комфорту, безпеки, матеріального достатку, людської слави?

Думайте про те, що на небі, а не про те, що на землі.

Послання до колосян 3:2

Ми думаємо про те, що для нас цінне. Ми віддаємо свої думки, мрії, час, сили, творчі здібності тому, чому вклоняємось, чим дорожимо. Якщо небесне не є цінним для нас, то наші думки будуть блукати у іншому місці, і це місце — земля. Завжди є так звані християни, які просто не здатні думати про небесне. Причина проста: їх головні інтереси сконцентровані на землі, їй віддані і думки. І коли ці земні цінності опиняються під загрозою, у таких християн починається паніка. І скільки їх не вмовляй думати про небесне, про ту спадщину, яка ніколи не буває під загрозою (вона нетлінна, нев'януча), думки залишаються на землі, де зберігається їхній істинний скарб.

Бо ви померли для цього світу, а життя ваше на небі з Христом і Богом.

Послання до колосян 3:3

І виникають запитання: а ви померли чи ні? Можливо ви з тих, хто хоче пожити в досталь для себе: для своїх інтересів, своїх бажань тут на землі, а після смерті відправитися у рай тільки тому, що колись ви промовили молитву покаяння? А як зрозуміти, чи помер я з Христом, чи ні?

Коли ж з'явиться Христос, життя наше, тоді і ви з'явитесь з Ним у славі.

Послання до колосян 3:4

Якщо Христос — моє життя, то я не можу впасти у відчай чи паніку, оскільки Христа у мене ніхто не відбере, а точніше, мене у Нього. Якщо Він — моє життя, тоді я можу гідно жити при будь-яких обставинах. І Він стає мо-

єю найбільшою цінністю! А чи можу я панікувати, коли знаю, що найціннішу перлину неможливо відібрати?!

Таким чином, розуміння надії визначає, як людина реагує на страждання. Це добре видно у ситуації з Йовом. Давайте розглянемо, як відчай впливав на його думки і вислови.

Яка сила моя, що надію я матиму? І який мій кінець, щоб продовжити життя мое це?

Йов 6:11

Його роздуми наочно свідчать про стан, коли серед земного не лишилося нічого, що стимулювало би до життя, мотивувало і підтримувало. Таке буває, наприклад, коли людина тяжко хвора (як Йов) і помирає. Яким має бути завершення, аби продовжувати жити? Яка радість очікує попереду, щоб жити? Усвідомлюєте, наскільки важлива надія? Вона надає сили для боротьби.

Ось Бог, мій спаситель, мій Господь, буду надіятися на Нього і не боятимуся, тому що моя слава і моя хвала — Господь, і Він став мені спасінням.

Ісаія 12:2

Одна із найголовніших слабкостей безбожного світогляду (про який трохи згодом) — це тільки одне земне життя. За смертю немає нічого цікавого. Смерть — це найбільше лихо, оскільки це остаточне завершення усього хорошого. І якщо логіка підказує, що найкраще у житті вже позаду, і до того ж стається якась трагедія, то де брати сили для життя?!

Відчай особливий тим, що всі думки віддані *минулому* (тому, що вже втрачено і недоступне), і тому болю, який є у *теперішньому*. Це характерна риса відчаю. Він завжди дивиться одночасно у минуле, де було так добре і так уже не буде, і у теперішнє, де дуже погано.

І Йов далі вів мову свою та й сказав: О, коли б я був той, як за місяців давніх, як за днів тих, коли боронив мене Бог...

Йов 29:1,2

І далі він роздумує про те, яке славне положення було в нього у минулому.

А тепер насміхаються з мене молодші від мене літами, ті, що їхніх батьків я бривдився б покласти із псами отари моєї...

Йов 30:1

Далі він розмірковує над тим, яке приниження відчуває зараз.

Нелегко уникнути важких думок під час страждань. Але у тому-то й річ, що ми контролюємо те, про що думаємо. Ніхто не примушує нас думати про те, як добре було раніше і як погано зараз. Це наш вибір!

У підсумку, нас поглинають негативні емоції. Набагато важче контролювати почуття, коли вони уже налинули. Зупинити натиск відчаю дуже складно, коли вас уже захлиснуло. Легше не впустити бджолу у дім, ніж потім вигнати її. Так само і з думкою. Легше зупинити думку, яка неугодна Богові, на вході у розум. Це як намагатися втримати рівновагу, коли хтось намагається збити вас

з ніг. Необхідно чинити опір, інакше ви опинитеся на землі.

Це війна! Ви вже на війні, бажаєте ви цього чи ні. Вам краще одягнути обмундирування, інакше вас знищать. Якщо ви християнин, то ви вже мішень. А чим більше шкоди ви можете нанести царству сатани, тим більш пріоритетною мішенню ви стаєте.

Відчай може стукатися у ваше серце, і якщо ви відірвете погляд від Христа, вам буде погано. Тримайте рівновагу! Фокусуйте погляд на Христі! Притримуйтеся правильної перспективи!

Якщо не враховувати Господа і Його велику силу, і спробувати оцінити шанси Гедеону з трьома сотнями воїнів проти десяти тисяч, то розум підкаже, що це триста небіжчиків. І якщо не враховувати Господа і Його велику силу, і оцінити шанси маленького пастушка проти гіганта, озброєного до зубів, то розум підкаже, на кого потрібно ставити. Але аналіз ситуації зміниться, якщо ви додасте Бога у початкові дані. Тоді потенційна жертва стає хижаком, а ніби то безнадійна ситуація — можливістю прославити Бога.

Отже, відчай не може виникнути, коли погляд скерований на Христа, коли погляд — на колодязі у пекучій пустелі.

Другий ворог — невірні очікування від Бога

Очікування від Бога — це частина нашого богослов'я. Найчастіше битва сатани — це в прямому розумінні битва за розум. У цій битві основна зброя — обман. Щоб якийсь обман почав руйнувати ваше життя, потрібно, щоб

для початку він став частиною вашого практичного богослов'я, і щоб ви у нього повірили.

Під час страждань диявол з особливою люттю накидається на нас, оскільки страждання — це такий стан, коли ми особливо схильні неправильно розуміти Бога. А значить, це чудова можливість для лукавого помістити вам у голову більше обману про Бога. Якщо ми повіримо в цей обман, все інше трапиться саме собою.

Однак у цій битві у вас є абсолютно все необхідне озброєння, перераховане у 6-му розділі Послання до ефесян.

Пояс істини — пояс, на який вішаються усі облаштування. Він охороняє нас від усілякого обману. Ось що чітко дає нам зрозуміти, чого очікувати і чого не слід очікувати.

Очікування — це зворотна реакція людини на Божі обітниці. Але через нехтування істиною, очікування більшості людей від життя та Бога абсолютно безпідставні. Християни вбачають у Біблії обітниці, котрих Бог ніколи не давав. Особливо швидко «знаходяться» обітниці, що стосуються благополучного життя у цьому світі (здоров'я, багатство, успіх, 24-годинний захист). Кожен віруючий повинен твердо знати, що Бог обіцяє, а що ні. Можливо ви також знаєте людей, котрі довго ходили в церкву, палко молились, непогано розбирались у Писанні, нестримно благовістили направо і наліво, а потім відвернулись від Бога у сильній образі та гніві. Не здійснились їхні найзаповітніші бажання, очікування.

Виходить, очікування — небезпечна річ, якщо під ними невірна основа. Якщо вони не відрегульовані Писанням. Скільки людей виявились «розчарованими» *всемогутнім* Богом через те, що Він не привів до покаяння того, за кого довго і наполегливо молились, не зцілив, не захистив, чогось не дав або забрав.

Погляньте, як невірні очікування принесли Йову додаткові скорботи:

*Чи ж не плакав я за бідарем? Чи за вбогим
душа моя не сумувала? Бо чекав я добра,
але лихо прийшло, сподівався я світла,
та темнота прийшла...*

Йова 30:25,26

Йов каже, що він вів такий образ життя, який обіцяв йому від Бога лише добре! Можливо, і ви вважаєте, що від страждань вас утримує ваша праведність чи ваші молитви, чи молитви ваших близьких? Ви не можете забезпечити собі стабільності і безпеки на землі шляхом послуху. Навіть якщо ваш послух стає абсолютним, Бог лишає за Собою право робити з вами усе, що вважає за потрібне. І це зовсім не буде покаранням. У вашому житті не може бути ніякої стопроцентної передбачуваності. Ви не можете захиститись від зла. Бог буде допускати до вас зло. Ви розумієте це? Сподіваюсь, безпека і стабільність на землі не входить у сферу ваших очікувань від Бога.

Божі вчинки по відношенню до грішних людей завжди визначаються Його прагненням не дати нам забути наше місце, дозволити нам здобути страх Божий, або не дати нам його втратити.

Я знаю, що все, що Бог робить, воно зостається навіки, до того не можна нічого додати, і з того не можна нічого відняти, і Бог так зробив, щоб боялись Його!

Екклезіяста 3:14

Страх Божий — життєво важлива риса для людей. Страждання допомагають виробити такий страх і смиряють. У нас завжди була, є і буде тенденція думати про себе краще, ніж є. Павлу Бог послав жало в плоть. Для чого? Щоб не забувався та не звеличувався. Цим Бог рятував Павла від чогось небезпечного для нього. У нас завжди буде тенденція боятись кого завгодно, окрім Бога. Але річ у тому, що страх Божий звільняє від усіх інших страхів. Бог це знає і формує в нас Свій страх, щоб ми благоговіли.

Та є і інші цілі. Поки ми шукаємо безпеки, Він навчає нас не боятись, позбавляючи безпеки. Він поміщає нас у небезпечні обставини та вчить не боятись. Поки ми шукаємо контролю, Він вчить нас покладатись на Нього. Він поміщає нас в обставини, котрі ми не в силах контролювати, і навчає уповати. Поки ми шукаємо якихось земних задовольень, Він навчає знаходити радість у Ньому, обмежуючи нас у можливостях. Поки ми шукаємо слави собі, Він навчає прославляти лише Його, і для цього не боїться проводити нас через приниження. Поки ми намагаємось облаштувати наше життя тут, на землі, Господь готує нас для вічності. Тобто, поки ми шукаємо на землі свій маленький рай, Бог навчає нас шукати Його лиця і отримувати радість від поклоніння та спілкування з Ним. Чи входить це у сферу ваших очікувань?

Так, Він — Отець, так, Він любить, так, піклується, але вимагати нічого не можна. Молитись, просити, відкривати бажання серця перед Ним — так, але вимагати — ні. «Не моя воля буде, а Твоя» — це не просто таке заклинання в кінці молитви, не просто правильні ввічливі слова типу «дякую», «будь ласка» або «до побачення». Це акт смирення. Це вираження мого бажання, щоб була Його воля! Найцікавіше, що вона здійсниться в будь-

якому випадку, хочу я цього чи ні! Тут головне інше: чи розумію я і смиряюся з тим, що Його воля важливіша за мою? «Не моя воля, а Твоя» — це вираження розуміння свого місця у Всесвіті! Це вираження страху Божого.

Важливо зауважити, що коли Бог приносить в наше життя страждання, Він не звітується перед нами, для чого зараз з нами відбувається те чи інше. Він не повідомляє заздалегідь: «А завтра ми будемо виробляти смирення, або будемо вчитись покладатись на Мене в небезпечних обставинах». Тобто частіш за все ми просто не знаємо. Можемо здогадуватись, проте не знаємо напевно. І це якраз та ситуація, коли нам потрібен щит віри (ще одна частина озброєння). Віра — це впевненість у невидимому. Це здатність довіряти, коли нічого не зрозуміло, не видно. Коли ми просто довіряємо усьому, що написано про Бога та про Його ставлення до нас. Наприклад:

*Всі Господні дороги — милосердя і правда
для тих, що шукають його завіту і його сві-
дчення.*

Псалом 25:10

Це певного роду обітниця, на котру я можу покладатись, коли Він робить мені боляче. Важко вірити у доброту Того, Хто робить боляче. Сатана знає, куди потрібно бити та у яких ситуаціях. Він знає, що коли нам боляче — це ідеальна ситуація, аби нападати на добрість Божу, Його доброту та Його справедливість. Він знає, що «святе святих» нашого серця — це переконання у Божій доброті! І він посилатиме стріли саме туди. Він хоче, щоб ви почали сумніватись саме у Божій доброті. Вам є чим прикритись? У вас є щит віри! Це потужний непробивний щит

воїна Христового. Жодна стріла брехні не пройде крізь нього, щоб уразити вас. Поразка можлива лише тоді, коли ми опускаємо цей щит.

Тому надзвичайно важливо не давати нікому марних надій. Наприклад, неможна казати: «Усе буде добре». Адже усе може стати ще гірше, тобто тяжкі обставини можуть посилитись, та ще й як! Згадайте Йосифа, сина Якова. Коли його зрадили найближчі люди (спочатку хотіли вбити, а потім передумали і продали у рабство), він мабуть думав: «Що може бути гірше за це?» Потім він знову проявив вірність Богові: втік від дружини Потіфара, і його вірність призвела до в'язниці. Чудово! Виявляється, може бути і гірше.

Ви не знаєте, як розгортатимуться події у житті людини. Не обіцяйте їй те, чого не знаєте. Обіцяйте те, що гарантоване. Людина повинна навчитись знаходити втіху у Богові, а не в покращенні ситуації.

Третій ворог того, хто страждає, — нарікання

Нарікання — це форма вираження несмирення. Іншими словами, це одна із численних форм гордості. Тому смирення під час страждань життєво необхідне. Біблійна надія перемагає. Погляньте, як відсутність надії у словах Йова спонукало його до нарікання:

А моє життя легше від бесіди, згинуло ж воно в марній надії. Згадай, отже, що мій дух — життя, і моє око більше не повернеться, щоб побачити добро.

Йов 7:6,7

Зверніть увагу на 7-й вірш: Йов уже вирішив, що він доживає свої останні дні на землі. Хоча подальший розвиток подій показав, що він помилявся, проте на той момент він у думках вже дописав сценарій свого життя, і за цим сценарієм його не очікувало нічого хорошого: «Око більше не повернеться, щоб побачити добро».

*Отже, я вже не спиню моїх уст, говорити-
му, будучи в скруті, охоплений (бідною) відк-
рию гіркоту моєї душі.*

Йов 7:11

Змиритись — не значить перестати відчувати біль втрати. Це значить відмовитись від свого права на життя без страждань, відмовитись від власного сценарію з полегшення страждань. У багатьох ситуаціях у нас є плотські способи самостійно полегшити свої страждання. Правда, для цього доведеться порушити якусь заповідь, або і декілька. Змиритись — значить віддати Богові право робити з нашим життям усе, чого Він бажає, і прийняти будь-який результат подій. Нарікання — це гріх (1-ше Послання до коринтян 10:10).

Справжнє смирення потрібно там, де прийнято рішення померти для себе і своїх земних бажань (Євангеліє від Луки 14:33). Доки таке рішення не прийнято, доки земля — осередок наших інтересів, живі та незадоволені прагнення будуть накопичуватись у нас в горлі, спонукаючи до нарікань.

Нарікання — це форма незгоди з Божим сценарієм. Нарікання — це наслідок того, що я поки ще живу за принципом «нехай моя воля буде». Змиритись не значить припинити бажати іншого розвитку подій. Коли Ісус

просив пронести чашу страждань повз нього, саме це Він і мав на увазі. Це було Його бажанням, оскільки ніхто в здоровому глузді не обере страждань. Нас не створювали так, щоб ми любили страждання. Ісус бажав, щоб біль пройшов повз Нього. Проте фраза «не моя воля, а Твоя» — приклад для нас, як ставитись до таких ситуацій.

Небезпека нарікання полягає в тому, що його легше не почати, аніж зупинити. В принципі, це стосується усіх гріхів. Щойно ви дозволили собі щось неправильне, ви відразу починаєте виробляти звичку. Будь-які дії, правильні чи неправильні, роблять свій внесок у вироблення звички. Коли ви говорите замість того, щоб мовчати, ви виробляєте звичку. Але якщо у вас вийде промовчати, то ви теж виробляєте звичку, але в даному випадку благочестиву звичку мовчати.

Проте нарікання у словах розпочинається з нарікання у думках, які перш за все є похідною стану вашого серця. Яким чином проявиться цей стан — це вже інше питання (чи у словах, чи у вчинках, чи у погляді і т. д.). А цей стан — це похідна ваших стосунків з Богом, котрі цілком і повністю залежать від вашої здатності ставити Його волю вище за свою.

І тут ми знову повертаємось до смирення. Це та характеристика, котрої не може бути забагато в нашому житті. Я вважаю, що якби ми здобули стовідсоткове смирення, ми відразу здобули б стовідсоткову праведність. Причина проста: кожен гріх іде корінням у гординю. Абсолютно кожен.

Отож, три вороги людини, що страждає: (1) відчай; (2) невірні очікування від Бога і (3) нарікання.

Біблійна надія

Відповідь усім цим викликам дає біблійна надія!

Всі вони повмирали у вірі, не одержавши обітниць; вони лише бачили і вітали їх здалека, визнаючи, що вони чужинці та мандрівники на землі. Бо ті, що так говорять, виявляють ясно, що вони шукають батьківщини. І коли б вони думали про ту країну, з якої вийшли, то мали б нагоду вернутися. Та тепер вони бажать кращої країни, тобто небесної; тому і Бог не соромиться зватися їх Богом, бо Він приготував їм місто.

Послання до євреїв 11:13–16

Образ мислення мандрівника — ось суть нашої надії! Жити тільки земним життям — це як намагатись облаштуватись у купе плацкартного вагону. Ви не зможете повноцінно жити у плацкартному вагоні. Він не сконструйований для цього. Якщо ви вважаєте, що земне життя — це все, що у вас є, що найголовніше ваше призначення — це добре облаштуватись тут на землі, то вашими вірними і невідступними друзями будуть Розчарування, Образа, Смуток (туга), Страх, а також Відчай і Нарікання. Куди б ви не пішли, що б ви не робили, вони невпинно слідуватимуть за вами. Тому що цей світ — це плацкартний вагон із незручностями, яких не уникнути. Бог сконструював цей плацкартний вагон так, щоб у ньому було незручно. Світ знаходиться під прокляттям. Бог попідкувався,

щоб у ньому були відсутні такі бажані для людей цінності, як безпека і стабільність.

Тут є хвороби, різноманітні катастрофи, небезпечні тварини, природні катаклізми, бідність, насильство, усілякі соціальні проблеми, і в кінці кінців, найголовніший ворог людини — смерть. І скільки б люди не намагались здобути втрачений Рай в обхід втраченого Бога, у них нічого не виходить.

Тому в цьому плацкартному вагоні під назвою «світ» їдуть люди двох категорій. Одні не розуміють цього та з усіх сил намагаються позбутись характеристик плацкартного вагону. Вони вважають, що це їхній дім, і що життя повинно пройти тут. Але у вагоні то спека і задуха, то собачий холод і сирість, то сморід, то тряска, то п'яні сусіди, то храп, то лайка, то бійки, а часом усе разом, проте стабільності і безпеки немає.

Інші знають, що вони просто їдуть додому, і не витрачають сил, часу і грошей на якнайліпше облаштування у плацкартному вагоні, розуміючи, що це неможливо. Це не їх дім, це — вагон. Я тут тимчасово і для конкретної цілі, і ця ціль — не комфортне та зручне життя. Вагони не призначені для повноцінного життя. Вони для переїздів.

Цей світ у своєму існуючому вигляді не призначений для повноцінного життя. Це тимчасове пристановище, котре визначає вічну долю пасажирів. Той, хто це розуміє, кладе речі під ліжку, знайомиться з попутниками, заварює чай, їде, їсть, п'є, насолоджується виглядом з вікна (і часом трапляється доволі непоганий) та мріє про те, як приїде додому, як зустрінеться з рідними, як займеться тим, що любить. І розуміння, що приїзд додому невідворотній, допомагає переносити усі тимчасові незручності

плацкартного вагону. Найцікавіше, що в цьому випадку з'являється можливість насолодитись подорожжю навіть у плацкартному вагоні!

І як же важко повинно бути тим, хто нікуди не їде (як він вважає), хто зібрався здобути тут — ні багато, ні мало — щастя! Він зіштовхується з тими самими незручностями, але попереду в нього нічого немає. А він, бідний, намагається облаштувати своє життя тут, у цьому жахливому місці. У нього немає жодної надії! Єдина його надія — що цей плацкартний вагон якимось дивовижним чином перетвориться в комфортабельний будинок з усіма зручностями. Тому смерть для них — це найголовніший ворог, котрий знаменує собою кінець усього доброго!

*При смерті людини безбожної гине надія,
зникає чекання людини нікчемної.*

Приповісті 11:7

Для них за смертю нічого немає! Проте для нас інакше!

Всі вони повмирали у вірі, не одержавши обітниць; вони лише бачили і вітали їх здалека, визнаючи, що вони чужинці та мандрівники на землі [вони на шляху додому. — Авт.].

Послання до євреїв 11:13

Образ мислення мандрівника перемагає і відчай, і невірні очікування, і нарікання.

Він дарує здатність радіти замість того, щоб перебувати у відчаю та нарікати. І очікування мандрівника також збалансовані.

Образ плацкартного вагону допоможе вам. Просто не забувайте, де ви. Та щоб так мислити, потрібно мати віру. Як можна прагнути до небесного, до невидимого, не маючи віри?! Як можна втішатись якоюсь невидимою вітчизною?! Ну, мабуть, можна трошки погратись у віру, як робить багато хто, але такі люди рано чи пізно показують, чого вони шукають насправді. Показують, що вони вважають кращим — тимчасове чи вічне!

Світогляд, в основі якого немає Бога і очікування кращого життя після смерті, не придатний ні для життя, ні для смерті. З таким світоглядом не вийде ні достойно жити, ні достойно померти. Це ситуативна, немічна, хитка, вкрай обумовлена система без фундаменту та істинного змісту. Усі цінності такого світогляду пов'язані лише із земним життям. Тому немає змісту терпіти нужду, якщо кожен день виривається із життєвого календаря назавжди. Немає змісту втримуватись від відчаю та ремствування, якщо це життя — це все, що є. І як наслідок, природу світського світогляду можна виразити двома словами: тут і зараз!

Прощення гріхів

Що є основою біблійної надії? Знаєте, що це? Це Христос і напряду пов'язане з ним прощення гріхів! Стосунки з Богом будуються на відповіді на одне-єдине питання: «Навіщо вам Христос?»

Аби зрозуміти важливість цього питання, повернемося до тих, хто розчарувався у Богові. Кожен, хто прийшов до Бога за будь-чим, окрім прощення гріхів, обов'язково розчарується. Христос обіцяв вирішити саме цю проблему. І Він її вирішив. Він не обманув. Своїм безгрішним життям, жахливою смертю та воскресінням Він здобув для мене прощення гріхів. У Богові можуть розчаруватись тільки ті, хто не оцінив прощення. Кого не мучить власне моральне каліцтво. Хто вважає себе хорошим і гідним всіляких благ.

Важко дати надію тому, хто не вміє черпати радість щоденно із простого усвідомлення, що Бог у Христі дарував йому прощення, що згубник пройшов повз нього, що відкритий шлях у життя вічне, що Бог його помилював (хоча він і заслужив смерть).

Коли вдається оцінити прощення, людина перестає зациклюватись на випрошуванні у Бога благословінь, що стосуються земного життя. Для нього усі земні негаразди здаються цілком стерпними.

Страждання можуть бути дуже серйозними і хворобливими, але коли людина розуміє, що немає нічого серйознішого за вічну смерть, що нічого жахливішого за Божий гнів немає і бути не може, тоді змінюється сприйняття страждань, котрі можуть залишитись такими ж тяжкими і навіть погіршуватись.

Тому ми не занепадаємо духом, хоч наше тіло зотліває, зате дух відновлюється з дня на день. А теперішнє наше короткотривале страждання уможливорює для нас безмірне багатство слави вічного значення, бо ми дивимосся не на видиме, а на невидиме, тому що видиме — тимчасове, а невидиме — вічне.

2-ге Послання до коринтян 4:16–18

Чому Павло не занепадає духом? Тому що для нього життя у тліючому тілі — це лише підготовка до справжнього життя. А для більшості людей із зітлінням тіла помирають усі надії! Як же тоді не з'явитись відчаю?! Хіба це справедливо, що короткочасне і легке страждання готує вічну та безмірну славу?! Де справедливість? Для такого переможного життя потрібно знати, куди дивитись. Як можна дивитись туди, де нічого не видно?! Вірою! Як можна вважати цей видимий, такий реальний, тисячоліттями існуючий світ тимчасовим, а щось, чого в очі не бачив і не нюхав — вічним? Вірою! І надією!

Бо ми спасенні в надії. Коли ж хтось має те, на що надіється, то це не є вже надія, бо те, що хтось має, хіба він надіється, що буде мати колісь? А коли сподіваємось того, чого не бачимо, тоді очікуємо з терпеливістю.

Послання до римлян 8:24,25

Важливість надії у стражданнях
(переклад з російської)

Автор *Тимур Расулов*
Редактор *Володимир Соколов*
Перекладачі *Віктор і Ірина Якименки*

Використано переклади Біблії:
Огієнка (1962); Діана (Джордж) Деркач (1993);
Українського Біблійного Товариства (1997)

Оригінал опубліковано в двох частинах:
<http://helpforheart.org/vazhnost-nadezhdyi-v-stradaniyah-chast-1/>
<http://helpforheart.org/vazhnost-nadezhdyi-v-stradaniyah-chast-2/>

ДОПОМОГА СЕРЦЮ
ЦЕНТР ДУШЕПІКЛУВАННЯ І НАВЧАННЯ

<http://helpforheart.org/>
helpforheart@gmail.com